

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ ЛИКОВНЕ КУЛТУРЕ ЗА V, VI, VII И VIII РАЗРЕД

V РАЗРЕД

ЦИЉ

Циљ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе је да подстиче и развија учениково ставралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењима друштва и карактеристикама овог наставног предмета.

ЗАДАЦИ

- Развијање опажања облика, величине, боје, светлости, положаја облика у природи
- Да на сваком часу ученик користи технике и средства ликовно-визуелног стварања
- Развијање способности да се препозна традиционална, модерна, савремена уметност
- Развијање правих вредности у области сликарства, вајарства, графике...
- Развијање моторичких способности ученика
- Развијање потенцијала ученика у области ликовног и визуелног ставралаштва, помагања у самосталниом изражавању коришћењем примерених техника и средстава
- Развијање код ученика способности за комбиновање и конструисање
- Проширивање знања из области ликовне културе
- Развијање љубави према ликовном наслеђу
- Развијање ликовног сензибилитета
- Посета установама културе / музеји, галерије /
- Разумевање архитектонског наслеђа и упознавање са архитектуром
- Употреба нових материјала / гипс, пластика, глина, дрво, употреба материјала из природе.../

Садржај програма /теме/	Обрада	Практичне вежбе	Естетска анализа	Укупно
1. Слободно ритмичко компоновање	6	4		10
2 .Линија	10	8	2	20

3. Облик	14	8	2	24
4. Орнамент	2	2		4
5. Светлински објекти и колаж	2	2		4
6. Визуелно споразумевање	2	2		4
7. Преобликовање употребних предмета	4	2		6
УКУПНО	40	28	4	72

Напомена: у оквиру наставног плана предвиђена су 4 часа естетске анализе кроз посете културним институцијама / галерије, музеји / и споменицима културе.

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРСТЕ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Слободно ритмичко компоновање	10 (6+4)	- цртање -сликање -вајање -сечење -лепљење	-вербално-текстуалне методе -практично-демонстративна метода у различитим ликовним техникама -креирање вежбе -подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање	-постепено увођење у дефинисање основних ликовних елемената, са акцентом на ритму и њихова примена у различитим ликовним медијима -осопособљавање за самосталан рад у области ликовног изражавања -развијање крутеријума за естетску процену свог и радова других ученика
2. Линија	20	- цртање	-вербално-текстуално	-оспособити ученике да

	(10+8+2)	-сликање -вајање -сечење -лепљење -посматрање -опажање	уознавање са појмом линија и њених карактеристика, својстава и врста -илустративно повезивање са природом и појавом линија у природи -практично- демонстартивни поступак -креирање задатака, подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање	разликују врсте линија -уознати ученике са различитим ликовним техникама при извлачењу линија и на различитим подлогама -оспособљавање ученика за извлачење линија различитим ликовним техникама и на различитим материјалима -развијање крутеријума за естетску процену свог и радова других ученика
3. Облик	24 (14+8+2)	-комбиноване технике цртања, сликања, вајања, -сечење -лепљење	-разговор -дискусија -објашњавање -илустративни приказ кроз конкретне примере из човекове средине -практично- демонстартивни поступак кроз употребу разних ликовних материјала и техника / прво појединачних основних, а потом комбинованих /	-уознати ученике са појмом и дефинисањем облика и њиховим карактеристикама -да ученици имају знања о врстама облика, њиховој величини, међусобном односу и начину груписању - да ученици успешно користе разне технике при изради цртежа, слике, графике, вајања и колажа
4. Орнамент	4 (2+2)	-цртање -сликање	-вербално-текстуалне методе / објашњење и	-усвајање појма орнамента и његових

		-отискивање	дефинисање појма орнаманта и његових главних карактеристика / -илустративни метод уз корелацију са предметом Народна традиција -практично- демонстаривни поступак	главних карактеристика: ритам, симетрија и прецизност -да ученици запажају орнаманте у свом окружењу -оспособити их да самостално израђују орнаманте
5. Светлински објекти и колаж	4 (2+2)	-сечење -лепљење -прављење	-вербално-илустаривни -демонстрација и примена нових материјала	- усвајање појма светлинских објеката и колажа и значај њихове примене / у ентеријерима као витражи, амбијентална решења и зидне декорације, као фасаде, илустрације.../ -практиковање израде по моделима
6. Визуелно споразумевање	4 (2+2)	-илустровање	-вербално-текстуалне методе / објашњење и дефинисање појма визуелног споразумевања -демонстрација -самостална илустрација темпером -групни рад	-усвајање појма вербалног споразумевања -усвајање основних појмова о фотографији, филму, ТВ... -самостална употреба темпере, мешање боја, подлоге
7. Преобликовање	6 (4+2)	-цртање -сликање	-вербално-текстуалне методе / објашњење и	-усвајање појма обликовања употребних

употребних предмета		-анализа	дефинисање појма обликовања употребних предмета, костими, кутија за накит – -самостална израда -изложба радова	предмета -оспособљеност за анализу квалитетних костима, накита и других предмета -способност самосталне израде
---------------------	--	----------	--	--

VI РАЗРЕД

ЦИЉ

Циљ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе је да подстиче и развија учениково ставралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењима друштва и карактеристикама овог наставног предмета.

ЗАДАЦИ

- Развијање опажања облика, величине, боје, светлости, положаја облика у природи
- Да на сваком часу ученик користи технике и средства ликовно-визуелног стварања
- Развијање способности да се препозна традиционална, модерна, савремена уметност
- Развијање правих вредности у области сликарства, вајарства, графике...
- Развијање моторичких способности ученика
- Развијање потенцијала ученика у области ликовног и визуелног ставралаштва, помагања у самосталниом изражавању коришћењем примерених техника и средстава
- Развијање код ученика способности за комбиновање и конструисање
- Проширивање знања из области ликовне културе
- Развијање љубави према ликовном наслеђу
- Развијање ликовног сензибилитета
- Посета установама културе / музеји, галерије /
- Разумевање архитектонског наслеђа и упознавање са архитектуром

- Употреба нових материјала / гипс, пластика, глина, дрво, употреба материјала из природе.../

Садржај програма /теме/	Обрада	Практичне вежбе	Естетска анализа	Укупно
1. Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама, облицима и волуменима	2	1	1	4
2. Визуелно споразумевање	2	1		3
3. Текстура	4	1	1	6
4. Светлина	5	2	1	8
5. Боја	8	3	1	12
6. Свет уобразиље у ликовним делима	2	1		3
УКУПНО	23	9	4	36

Напомена: у оквиру наставног плана предвиђена су 4 часа естетске анализе кроз посете културним институцијама / галерије, музеји / и споменицима културе.

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРСТЕ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Слободно ритмичко изражавање бојеним мрљама, линијама, светлинама,	4 (2+1+1)	- цртање -сечење различитих материјала -лепљење	-вербално-текстуалне методе -излагање -дијалог објашњавање -примери и демонстрација ликовних	-да ученици знају појам ритма, правилног и слободног ритму и њихова примена у различитим ликовним медијима -осопособљавање за

облицима и волуменима			проблема ритма кроз различите медије -креирање вежбе и њена примена -подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање	самосталан рад у области линија, светлина и мрља -развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика
2 .Визуелно споразумевање	3 (2+1)	- посматрање -сликање -опажање -повезивање -	-вербално-текстуално упознавање са појмом визуелних комуникација и споразумевања -кодирање и декодирање визуелног знака -илустративно-демонстративни примери из свакодневног -креирање вежби, подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање	-усвајање појма визуелног споразумевање -оспособљавање ученика за кодирање и декодирање визуелног знака -развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика
3. Текстура	6 (4+1+1)	-цртање -сликање - вајање -сечење -лепљење -опажање	-разговор -монологско-дијалогски -дискусија -објашњавање -илустративни приказ кроз конкретне примере из свакодневног живота -демонстрација рада у различитим материјалима и	-упознати ученике са појмом текстуралне и тактилне вредности површине и облика -да усвоје појмове о материјалима – традиционалним и савременим -да познају основна својства и врсте

			техникама- цртање, сликање и вајање	текстуре - да ученици успешно користе разне технике при изради текстуре
4. Светлина	8 (5+2+1)	-цртање -сликање -лепљење	-илустативни метод уз објашњење за сваку тематску јединицу -дијалогско повезивање са другим предметима / физика, биологија / -увођење у појам валера -практично-демонстративни поступак	-усвајање основних појмова о светлости и њеним различитим својствима -да уочавају тонске разлике и уочавају њихове промене -да ученици запажају односе светло-тамно, градацију светлости у односу на одрежене изворе, илузију заобљености и пластичности волумена -оспособити их да самостално дочаравају простор и трећу димензију преко светлина
5. Боја	12 (8+3+1)	-опажање -сликање	-објашњење и разговор -демонстрација - илустративни метод -демонстрација и примена нових материјала -самостална илустрација	- усвајање појма боје, и њених карактеристика -да знају основне и изведене боје, топле и хладне, комплементарне -да практично самостално праве слике са комплементарним

			-групни рад	бојама и у контрстним тоналитетима
6. Свет уобразиље у ликовним делима	3 (2+1)	-сликање	-вербално-текстуалне методе / објашњење и дефинисање појма уобразиље у ликовним делима -самостална илустрација -групни рад	-усвајање појма уобразиље у ликовним делима -да самостално искажу сликањем снове, бајку...

VII РАЗРЕД

ЦИЉ

Циљ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе је да подстиче и развија учениково ставралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењима друштва и карактеристикама овог наставног предмета.

ЗАДАЦИ

- Развијање опажања облика, величине, боје, светлости, положаја облика у природи
- Да на сваком часу ученик користи технике и средства ликовно-визуелног стварања
- Развијање способности да се препозна традиционална, модерна, савремена уметност
- Развијање правих вредности у области сликарства, вајарства, графике...
- Развијање моторичких способности ученика
- Развијање потенцијала ученика у области ликовног и визуелног ставралаштва, помагања у самосталниом изражавању коришћењем примерених техника и средстава
- Развијање код ученика способности за комбиновање и конструисање
- Проширивање знања из области ликовне културе
- Развијање љубави према ликовном наслеђу
- Развијање ликовног сензибилитета
- Посета установама културе / музеји, галерије /

- Разумевање архитектонског наслеђа и упознавање са архитектуром
- Употреба нових материјала / гипс, пластика, глина, дрво, употреба материјала из природе.../

Садржај програма /теме/	Обрада	Практичне вежбе	Естетска анализа	Укупно
1. Арабеска	1	3		4
2 .Пропорција	1	3		4
3. Композиција и простор	17	2	1	20
4. Обједињавање покрета, игре и звука	2	4		6
5. Фотографија	2			2
УКУПНО	23	12	1	36

Напомена: у оквиру наставног плана предвиђен је 1 час естетске анализе кроз посете културним институцијама / галерије, музеји / и споменицима културе.

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРСТЕ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Арабеска	4 (1+3)	- цртање	-вербално-текстуалне методе -илустрација -практично – демонстративни метод -креирање вежбе и њена примена -подстицање, коректура, естетска анализа и	-да ученици знају појам арабеске и орнамента и уочавају сличности и разлике -да познају примере из историје уметности и најзначајнији утицај других култура- Сирије, Египта, исламске

			вредновање	културе... -да повезују са моделима и примерима из живота и разумеју и откривају арабеске -развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика
2 .Пропорција	4 (1+3)	-цртање по моделу -уочавање -описивање -посматрање	-вербално-текстуални метод -учење путем посматрања -креирање вежби, подстицање, коректура	-усвајање појма пропорције као ликовног елемента -да знају значај пропорције у области теорије обликовања -да се развија осећај за склад
3. Композиција и простор	20 (17+2+1)	-цртање -сликање - вајање	-разговор и дискусија -практични радови -демонстрација опажања у природи	-да ученици уочавају равнотежу облика и масе у простору -да усвоје појмове о равнотежи боје у простору и компоновања величина у простору - да ученици успешно примењују стечена знања при самосталном раду
4. Обједињавање покрета, игре и звука	6 (2+4)	-цртање -сликање -лепљење	-илустативни метод уз објашњење за сваку тематску јединицу -дијалогско повезивање	-усвајање основних појмова о обједињавању покрета, игре и звука у позоришту, филму или

			са другим предметика / српски језик, музичка култура / -практично- демонстаривни поступак	тв-сцени - да самостално и групно израђују сегменте и повезују их -да изграђују осећај за добру повезаност ових елемената
5. Фотографија	2 (2)	-сечење -лепљење	-објашњење и разговор -демонстрација - илустаривни метод -самостална израда -групни рад	- усвајање фотографије и њених карактеристика -да знају практично презентовање фотографијом

VIII РАЗРЕД

ЦИЉ

Циљ наставе ликовне културе јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и уметничку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих стандарда постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развијају мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да подстичу стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета

ЗАДАЦИ образовно-васпитног рада у настави ликовне културе састоје се у стварању разноврсних могућности кроз различите садржаје и облике рада и развијање ученичких способности за:

- Развијање способности ученика за опажање квалитета свих ликовних елемената
- Стварање услова да ученици на часовима у процесу реализације садржаја користе различите технике и средства и да упознају њихова визуелна и ликовна средства
- Развијање способности ученика за визуелно памћење и повезивање опажених информација као основе за увођење у визуелно мишљење

- Развијање смисла за естетске ликовне и визуелне вредности, које се стичу у настави, а примењују у животу и раду
- Развијање моторичких способности ученика и навике за лепо писање
- Подстицање интересовања, стварање и неговање потреба код ученика за посећивањем музеја, изложби, као и за чување културних добара и естетског изгледа средине у којој ученици живе и раде
- Стварање услова да се упознавањем ликовних уметности боље разумеју природне законитости и друштвене појаве
- Омогућавање разумевања и позитивног емоционалног става према вредностима израженим у делима различитих подручја визуелне уметности
- Развијање способности за препознавање основних својстава традиционалне, модерне и савремене уметности

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ – Ученици треба да се :

- оспособе да опажају и представљају: слободне композиције, визуелне метафорике, контраста, јединства и доминанте у простору, фантастике
- формирају навике за виши ниво културе рада, квалитет производа, културу живота и слободног времена
- ликовно-визуелно описмењавање, развијају креативних способности, припремају за ефикасно и савремено укључивање у рад, односно за различита занимања

Садржај програма /теме/	Обрада	Практичне вежбе	Естетска анализа	Укупно
1. Слободно компоновање	3	2	-	5
2 .Визуелна метафорика	5	2		7
3. Контраста, јединство и доминанта	10	6		16
4. Слободно компоновање и фантастика	4	2		6
УКУПНО	22	12		34

Напомена: у оквиру наставног плана предвиђена су 4 часа естетске анализе кроз посете културним институцијама / галерије, музеји / и споменицима културе.

САДРЖАЈ	БРОЈ ЧАСОВА	ВРСТЕ АКТИВНОСТИ	НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ САДРЖАЈА ПРОГРАМА
1. Слободно компоновање	5 (3+2)	- посматрање -уочавање -описивање -практичан рад различитим техникама -анализа	-вербално-илустаривни метод -практично – демонстративни метод -креирање вежбе и њена примена -подстицање, коректура, естетска анализа и вредновање	-да ученици знају појам композиције на примерима конкретних сликара -да ученик разуме ослобађање ликовне представе од описа предмета и фигуре -развијање крутеријума за естетску процену свог и радова других ученика
2 .Визуелна метафорика	7 (5+2)	- посматрање -уочавање -описивање -ставарње применом различитих ликовних техника и материјала	-вербално-текстуални метод -учење путем посматрања -илустаривни метод -групни рад -креирање вежби, подстицање, коректура - естетска анализа и вредновање	-да знају значај, карактер, садржај и функцију масовне комуникације -да знају тумачити амблеме, симболе, знакове различитих ликовних елемената: величину, облик, боју, линију, 3Д обликовање, хармонију, доминанте, стилизацију и значај свега у савременом животу -да се развија осећај за склад

				-развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика
3. Контраста, јединство и доминанта	16 (10+6)	- посматрање -уочавање -описивање -стварање -истраживање -експериментисање са техникама и материјалима	-вербално-текстуални метод -илустаривни метод -практични радови -групни рад	-да ученици тумаче сагледавање поступака који доводе до уједињења свих ликовних елемената у ликовној композицији / контраст-јединство/ -да познају карактеристична дела из савремене уметности -развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика - да ученици успешно примењују стечена знања при самосталном раду
4. Слободно компоновање и фантастика	6 (4+2)	- посматрање -уочавање -описивање -стварање путем примене експеримента и истраживања кроз комбинацију различитих ликовних техника	-вербално -илустативни метод -практично-демонстративни поступак -групни рад	-познавање појмова имагинације, фантастике и надреализма уз повезивање са конкретним примерима у бајкама, митовима, легендама -познавање карактеристичних дела из сликарских праваца Хијеронимуса Боша,

				Салвадора Далија и Рене Магрита - да самостално и групно израђују сегменте и повезују их -развијање критеријума за естетску процену свог и радова других ученика
--	--	--	--	--

Садржај програма	Основни ниво	Средњи ниво	Напредни ниво
1. Слободно компоновање	-да ученик разликује и користи различите технике и материјале /цртање, сликање, вајање, графика/ -способност изналажења маштовитих решења како би се испољила оригиналност -да описује свој рад и радове других ученика и исказује свој утисак	-да познаје и користи у раду основне изражајне могућности класичних и савремених медија, техника и материјала -на основу стеченог знања и искуства из ликовне културе препознаје појам слободне композиције и долази до креативног решења -образлаже свој рад и радове других и наводи садржај, тему, карактеристике, технике...	-да разуме појам композиције, има развијене креативне способности, развијену машту, да познаје, користи и одабира различита изражајна средства и материјале помоћу који ће на најбољи начин реализовати своју идеју -анализира композиције на примерима сликарства В.Кандинског -разуме међусобну повезаност и утицај уметности и других области живота
2 .Визуелна метафорика	-препознаје појмове-симболе, знак, амблем	-разуме појам, знак, симбол, тумачи знаковност	-зна појмове: симбола, знака, амблема, персонификације и

	-зна неколико примера визуелних симбола у свакодневном животу	у савременом свету -образлаже свој рад и радове других -одабира адекватан садржај и мотив из природе-земља, камење, ваздух, воће, цвеће, шуме да би представио своју идеју -користи машту и сазнања и изражава разна решења	алегорије -да на основу три различита садржаја /природни, друштвени и емотивни/ успе да дође до доброг решења за знак
3. Контраста, јединство и доминанта	-опажа контрасте у природи и својој околини и разуме њихов значај -разликује и користи материјале и технике како би дошли до одговарајућег решења	-разуме појмове контраста, ритма / равномерно, одмерено кретање /, доминатна, најбитнија – основна карактеристика нечега -одабира адекватан садржај да би представио своју идеју	-разуме појмове контраста- супростављање истих или различитих квалитета ликовних елемената: величина, облика, боја, линија, смерова; хармоније-межусобни склад свих елемената; доминанте – наглашена вредност, истицање најбитнијег или доминирајуће вредности у композицији; јединства- тумачити сагледавањем поступака који доводе до уједињења свих ликовних елемената у ликовну композицију
4. Слободно компоновање и фантастика	-познаје појам фантастичног и маштовитог	-разуме појмове фантастичан-који је пун маште, измишљен,	-зна појмове: имагинација, фантастика и надреализам и повезује их са конкретним

	<ul style="list-style-type: none">- разликује и користи различите технике и материјале како би оставрио своју идеју-исказује утисак о свом раду и радовима других	<ul style="list-style-type: none">невероватан; имагинација-способност замишљањамашта-фантазија-одабира адекватан садржај да би представио своју идеју уз помоћ одговарајућих материјала и техника	<ul style="list-style-type: none">појмовима из књижевности-бајке, митови, легенде и са примерима слика:Салвадора Далија,Хијеронимуса Боша и Хуана Мира-анализира одабрана уметничка дела-користи тачне термине
--	--	--	---